

Лабораторна робота № 3.
Перевірка статистичних гіпотез:

гіпотеза однорідності (критерій пустих блоків та χ^2 -критерій),
гіпотеза незалежності (χ^2 -критерій, критерій Спірмена та Кендалла) та
гіпотеза випадковості (критерій, що ґрунтується на кількості інверсій)

Всі розрахунки проводяться при рівні значимості $\gamma = 0.05$.

Завдання 1. Перевірка гіпотези однорідності.

А. Критерій пустих блоків. Генеруємо дві незалежні вибірки:

$$\bar{X} = (X_1, \dots, X_n) \quad F_{\xi}(u) = 1 - e^{-u}, \quad u \geq 0,$$

$$\bar{Y} = (Y_1, \dots, Y_m) \quad F_{\eta}(u) = 1 - e^{-1.2u}, \quad u \geq 0.$$

За допомогою критерію пустих блоків перевірити гіпотезу однорідності при наступних значеннях параметрів:

а) $n = 500, m = 1000$; б) $n = 5000, m = 10000$; в) $n = 50000, m = 100000$.

В. Критерій χ^2 . Генеруємо три серії незалежних спостережень:

$$\bar{X} = (X_1, \dots, X_n) \quad F_{\xi}(u) = 1 - e^{-u}, \quad u \geq 0,$$

$$\bar{Y} = (Y_1, \dots, Y_m) \quad F_{\eta}(u) = 1 - e^{-u}, \quad u \geq 0,$$

$$\bar{Z} = (Z_1, \dots, Z_k) \quad F_{\zeta}(u) = 1 - e^{-1.5u}, \quad u \geq 0.$$

За допомогою критерію χ^2 перевірити гіпотезу однорідності при наступних значеннях параметрів:

а) $n = 200, m = 600, k = 400$; б) $n = 2000, m = 6000, k = 4000$;

в) $n = 20000, m = 60000, k = 40000$.

Зауваження. Кількість r проміжків і самі проміжки $U_i, i = 1, \dots, r$, обирати самостійно.

Завдання 2. Перевірка гіпотези незалежності.

Генеруємо вибірку $(\bar{X}, \bar{Y}) = \{(X_1, Y_1), \dots, (X_n, Y_n)\}$ за наступним правилом:

$\{X_i\}$ – це реалізації рівномірно розподіленої на $[0, 1]$ випадкової величини ξ , а $\{Y_i\}$ – це реалізації випадкової величини $\xi + \eta$, де η має рівномірний розподіл на проміжку $[-1, 1]$, тобто $(X_i, Y_i) = (\xi_i, \xi_i + \eta_i)$.

А. Критерій χ^2 .

Перевірити гіпотезу незалежності за допомогою критерія χ^2 при наступних значеннях параметра n : а) $n = 500$; б) $n = 5000$; в) $n = 50000$.

Зауваження. Значення r та k , а також самі проміжки U_i , $i = 1, \dots, r$, та V_j , $j = 1, \dots, k$, обирати самостійно.

В. Критерій Спірмена.

Перевірити гіпотезу незалежності за допомогою критерія Спірмена при наступних значеннях параметра n : а) $n = 500$; б) $n = 5000$; в) $n = 50000$.

С. Критерій Кендалла.

Перевірити гіпотезу незалежності за допомогою критерія Кендалла при наступних значеннях параметра n : а) $n = 500$; б) $n = 5000$; в) $n = 50000$.

Завдання 3. Перевірка гіпотези випадковості.

Припустимо, що вибірка $\bar{X} = (X_1, \dots, X_n)$ утворюється за наступним правилом:

$X_i = \xi_1 + \dots + \xi_i$, $i = 1, \dots, n$, де $\{\xi_i\}$ – це послідовність незалежних рівномірно розподілених на $[-1, 1]$ випадкових величин.

Перевірити гіпотезу випадковості за допомогою критерію, що ґрунтується на обчисленні кількості інверсій при наступних значеннях параметра n :

а) $n = 500$; б) $n = 5000$; в) $n = 50000$.